

Nestkastenverslag Golfbaan Welschap 2006

Wil de Veer

In het voorjaar werd, samen met diverse vrijwilligers, begonnen met de noodzakelijke schoonmaak van de nestkasten en waar nodig werden er vervangen of gerepareerd. Gedurende de winter worden de kasten door diverse soorten als slaapplek gebruikt. In oktober zijn de kasten nogmaals schoongemaakt en zijn alle oude nesten verwijderd.

De Bosuil heeft geen gebruik gemaakt van de nestkasten. Wel werd de soort in het begin van het jaar een paar keer gespot en op de baan worden regelmatig braakballen gevonden. Bij het inventariseren van deze soort, waarbij gebruik werd gemaakt van geluidsnabootsing, werden twee mannetjes gehoord in de directe omgeving van de golfbaan. Voor de eerste keer heeft een Sperwer een nest op de golfbaan gemaakt.

CONTROLE VAN DE BOSUIKAST DOOR MARIJN. MARIJN IS GREENKEEPER OP DE GOLFBAAN

EEN NEST MET 6 EIEREN VAN DE SPERWER IS DOOR EEN STORM UIT DE BOOM GEWAAID

Helaas is bij een storm het nest uit de boom gewaaid. Er lagen zes zwaar bebroede eieren in. Hoewel het natuur is en men er rekening mee moet houden dat zo iets kan gebeuren, hadden zowel de vrijwilligers als de greenkeepers hier toch wat moeite mee. Zeer jammer dat dit is gebeurd.

De Dodaars, Kleine karekiet, Fuut, Groene en Grote Bonte Specht hebben weer met succes gebroed, evenals de Meerkoet. De Fazant heeft het heel goed gedaan en er zijn veel juveniele gesignaleerd. Voor het eerst zijn er twee territoria van de Bosrietzanger geteld. De Patrijs en de Scholkesters werden regelmatig waargenomen. De Buizerd werd op diverse plaatsen aangetroffen, maar voornamelijk op de "Driving range", onverstoorbaar voor de ballen die hem om de oren vlogen. Zowel in het voorjaar als in het najaar werd de Grote Gele Kwikstaart op de baan gezien.

De Torenvalk is regelmatig op de baan te bespeuren, maar met het bezetten van de kast wil het nog niet lukken. In de maand mei werd de Koekoek met grote regelmaat waargenomen en kon men zijn ka-

Elke kast is dit jaar drie keer gecontroleerd. De eerste ronde werd gedaan op 2 mei. Vanwege het slechte weer in het voorjaar en de strenge winter met langdurig sneeuwbedekking werd gevreesd

©W. de Veer

AANLEG VAN EEN NIEUW GEDEELTE OP GOLFBAAN WELSCHAP IN 2006

rakteristieke roep horen.

De wand voor de IJsvogel is eind 2005 in orde gemaakt zodat niets een broedgeval in de weg stond. In het voorjaar werd er regelmatig een IJsvogel bij de wand gesignaleerd en op sommige dagen was de vogel in de wand aan het graven. Alles wees erop dat het dit jaar zou lukken om een nest op de baan te krijgen, maar helaas mocht het nog niet zo zijn. Volgend jaar beter zullen we maar zeggen.

Wel heeft een Winterkoning gebruik gemaakt van één van de voorgeboorde gaten in de wand en dit leidde tot een succesvol broedgeval. Beide soorten kunnen goed met elkaar overweg en de IJsvogel maakt graag gebruik van de alertheid van de Winterkoning die bij gevaar aanhoudend alarm geeft. In augustus heeft André Jeurissen twee jonge Ransuilen gezien.

De Winterkoning heeft voor het tweede jaar gebroed onder het afdak van de hondenloods, en in een oude autovelg die aan een opslagruimte hangt.

©M. Sibendregt

KOOLMEZEN VAN ENKELE DAGEN OUD.

dat het aantal vogels dat de winter niet zou overleven groot zou zijn. Om te proberen de schade zoveel mogelijk te beperken is er in de voor de vogels moeilijkste periode bijgevoerd.

In totaal hangen er 142 kasten. Kast die aan vervanging toe waren zijn niet weggegooid maar zijn evenals vorig jaar in een houtwal geplaatst. Deze zijn ongenummerd en worden niet meegeteld. Drie van deze kasten waren dit jaar bezet, respectievelijk door een Koolmees, een Roodborst en een Winterkoning.

Er zijn dit jaar 45 kasten niet in gebruik geweest (ongeveer 31%). Ter vergelijking, in 2005 waren er van de 147 kasten, 24 niet als broedplaats in gebruik (ongeveer 16%); in 2004 waren er van de 140 kasten, 18 niet in gebruik (ongeveer 13%); in 2003 waren er van de 132 kasten, 24 niet in gebruik (ongeveer 18%) en in 2002 waren er van de 90 kasten, 36 niet in gebruik (40%).

De Koolmees heeft het dit jaar in aantal iets minder goed gedaan en het streefgetal van 45 werd niet gehaald. De Pimpelmees heeft het streefgetal van 35 bijna gehaald, maar is in vergelijking met het

vorige jaar ook achteruit gegaan. De Bonte vliegenvanger heeft het dit jaar goed gedaan en met maar één broedpaar minder lijkt het dat de soort zich heeft gestabiliseerd. Voor deze soort werd ook in dit voorjaar bij enkele kastjes een plaatje voor het invlieggat geplaatst. De Kauw heeft in twee kasten gebroed en er zijn zeven jongen uitgevlogen. De Zwarte mees is met drie paren stabiel gebleven. In het kastje met een doorzichtige zijkant heeft ook dit jaar een koppel Koolmezen met succes gebroed.

De Spreeuw is met maar één koppel minder nagenoeg stabiel gebleven. Het aantal uitgevlogen jongen is met 38 zelfs hoger dan in 2005. Als men daarbij bedenkt dat er ook nog vier dode jongen in een kast lagen, dan is het percentage juveniele beïndrukkend hoger dan in voorgaande jaren. De eerstkomende jaren zou het de soort wel eens minder voor de wind kunnen gaan omdat veel bomen waar de nestkasten aan hangen zullen worden gekapt. Voor het eerst heeft een Ringmus op de golfbaan gebroed. Het aantal jongen is niet vastgesteld, maar één viel ten prooi aan de Sperwer.

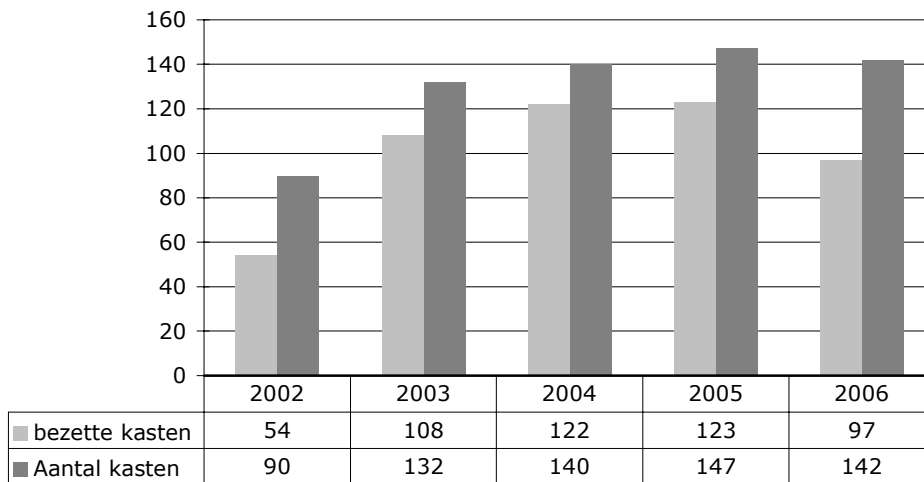
TABEL 1: DE RESULTATEN VAN DE LAATSTE DRIE JAAR

Soort	Aantal	Uitgevlogen jongen	2005	Uitgevlogen jongen	2004	Uitgevlogen jongen
Bosuil	-	-	01	-	01	02
Kauw	02	07	01	03	-	-
Bonte Vliegenvanger	06	27	07	47	04	13
Zwarte Mees	03	20	03	>14*	01	meerdere*
Pimpelmees	34	282	37	>290	34	>251
Koolmees	38	298	45	>362	47	>320
Boomklever	04	meerdere*	03	meerdere*	01	meerdere*
Boomkruiper	01	04	02	>04	01	01
Spreeuw	07	38	08	35	05	15
Ringmus	1	Onbekend	-	-	-	-

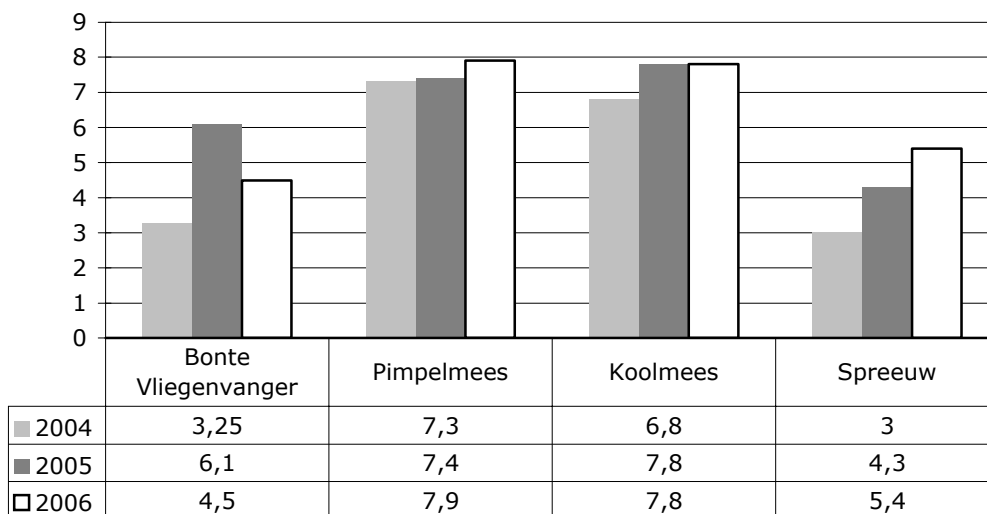
* Om verstoring te voorkomen zijn deze kasten niet geopend waardoor het juiste aantal niet kon worden vastgesteld.

TABEL 2: VERHOUDING TOTAAL AANTAL KASTEN TOT HET AANTAL WAARIN GEBROED IS

TABEL 3: GEMIDDELD AANTAL UITGEVLOGEN JONGEN VAN DE GESLAAGDE BROEDSELS, VAN VIER SOORTEN

Twee kasten zijn twee keer gebruikt. Dit waren er zowel in 2005 als in 2004, vijf. In totaal hebben er tien soorten broedvogels gebruik gemaakt van de nestkasten. Dit waren er in 2005 negen en in 2004 tien. In één kast werden bijen aangetroffen. Als we het aantal bezette kasten bekijken, zie tabel 2, dan moet de conclusie worden getrokken dat dit jaar een slecht jaar is geweest. Kijken we echter naar het totaal aantal uitgevlogen jongen, zie ook tabel 3, dan valt het gelukkig nogal mee.

In verhouding is het niet zo veel minder als men het afzet tegen het verschil in bezette kasten in vergelijking met bijvoorbeeld 2005, wat als een goed jaar de boeken in ging.

In oktober is begonnen met de eerste drie nestkasten op te hangen op het nieuwe gedeelte van de golfbaan. Hiervoor worden in eerste instantie de kasten gebruikt die in verband met kapwerkzaamheden zijn komen te vervallen. Ook zullen de kasten in de loop van 2008 opnieuw wor-

den genummerd. Dit is nodig omdat er in de loop der jaren veel kasten tussen de bestaande nummers zijn opgehangen en er nu geen sprake meer is van een logische volgorde. Interessant is het om te kijken hoe de flora en fauna zich gaat aanpassen aan de nieuw ontstane situatie, die in 2008 afgerond zal zijn, als alles volgens plan verloopt.

De metselbijen hebben dit jaar veelvuldig gebruik gemaakt van de houtblokken. In sommige blokken werd een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar geteld. De vleermuiskasten worden veelal gebruikt door nachtvlinders, die er de dag in doorbrengen. De egels hebben de speciaal voor hen geplaatste kasten gebruikt om te overwinteren. Na enige jaren niet of nauwelijks op de golfbaan te zijn gesigna-

leerd is dit jaar, en vooral in het najaar, de eekhoorn weer waargenomen en werden er diverse exemplaren geteld.

Het gebied is verdeeld in twee gedeelten waarbij op het westelijk deel, tussen het fietspad en het Beatrixkanaal, eveneens kasten zijn gehangen. De broedresultaten in het westelijk deel zijn niet mee genomen in de vergelijking met de resultaten van 2004. Wel worden deze in dit verslag apart vermeld.

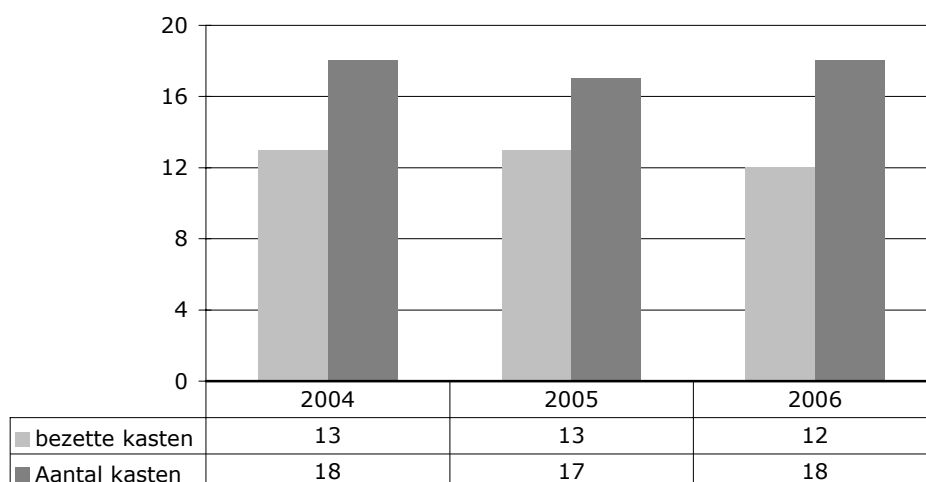
HET WESTELIJK DEEL

In het westelijk deel hangen achttien kasten, waarvan er zes niet in gebruik zijn geweest (ongeveer 33%). De Spreeuw heeft zowel dit jaar als in 2005 geen gebruik gemaakt van de kasten die op het

TABEL 4: DE RESULTATEN VAN DE LAATSTE DRIE JAAR IN HET WESTELIJK DEEL

Soort	Aantal	Uitgevlogen jongen	2005	Uitgevlogen jongen	2004	Uitgevlogen jongen
Pimpelmees	4	34	07	47	06	56
Koolmees	7	56	04	40	04	37
Boomkruiper	1	06	-	-	-	-

TABEL 5: VERHOUDING TOTAAL AANTAL KASTEN TOT HET AANTAL WAARIN GEBROED IS, IN HET WESTELIJK DEEL

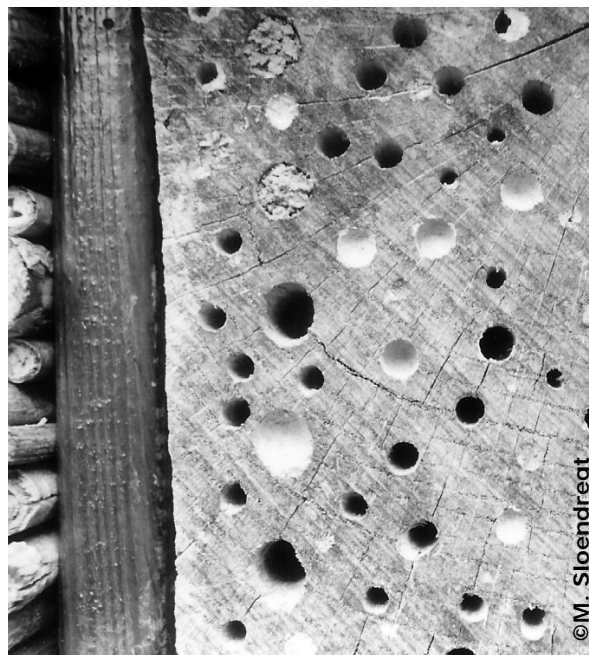

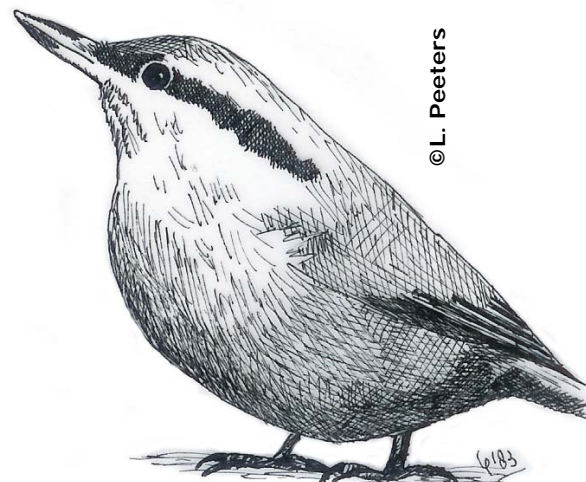
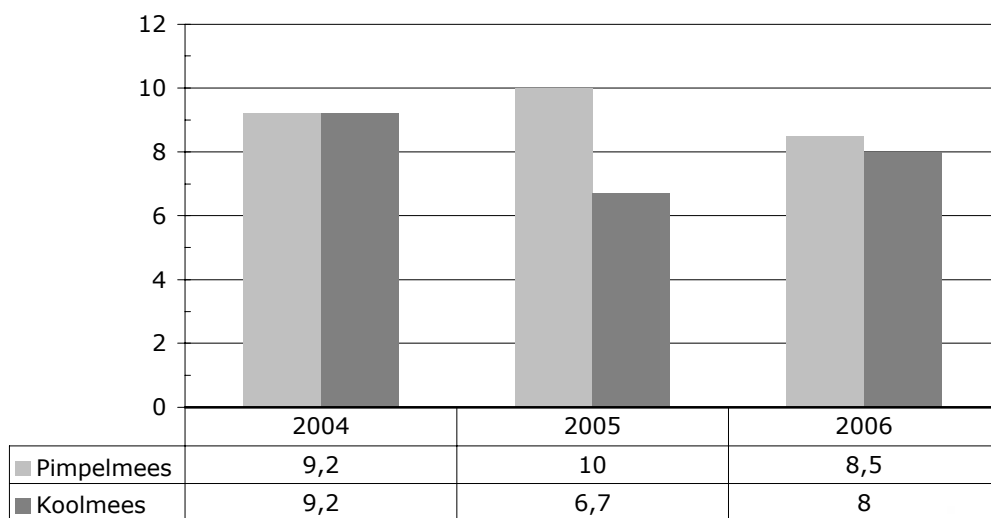
westelijk deel hangen. In 2004 broedde deze soort nog in drie kasten.

De metselbijen hebben ook in dit gedeelte goed gebruik gemaakt van de houtblokken die zijn opgehangen. In twee nestkasten werden akkerhommels aangetroffen.

Een woord van dank gaat uit naar de vrijwilligers, de eigenaar van Golfbaan Wel-schap André Jeurissen en firma De Leeuwerik waar steeds een beroep op kon worden gedaan als er hout nodig was om kastjes te maken. Zonder hun medewerking was dit alles niet mogelijk geweest. Allen hiervoor hartelijk dank.●

TABEL 6: GEMIDDELD AANTAL UITGEVLOGEN JONGEN VAN DE GESLAAGDE BROEDSELS, VAN TWEE SOORTEN IN HET WESTELIJK DEEL

© L. Peeters